

KNOOPPUNTEN VAN
WATERSPORT EN
WATERGEBONDEN
RECREATIE

Vlaanderen
is maritiem

JACHTHAVENS AAN DE VLAAMSE KUST

Inhoud

Voorwoord	2
Bescherming tegen overstroming	4
Toekomstplannen	5
Nieuwpoort	6
Oostende	14
Blankenberge	20
Zeebrugge	28

Voorwoord

De jachthavens van Zeebrugge, Blankenberge, Oostende en Nieuwpoort behoren tot de meest aantrekkelijke plekken van onze Vlaamse kust.

In en rond de kustjachthavens hebben zowel zeilscholen, sportzeilers, pleziervaart als toervaart het naar hun zin.

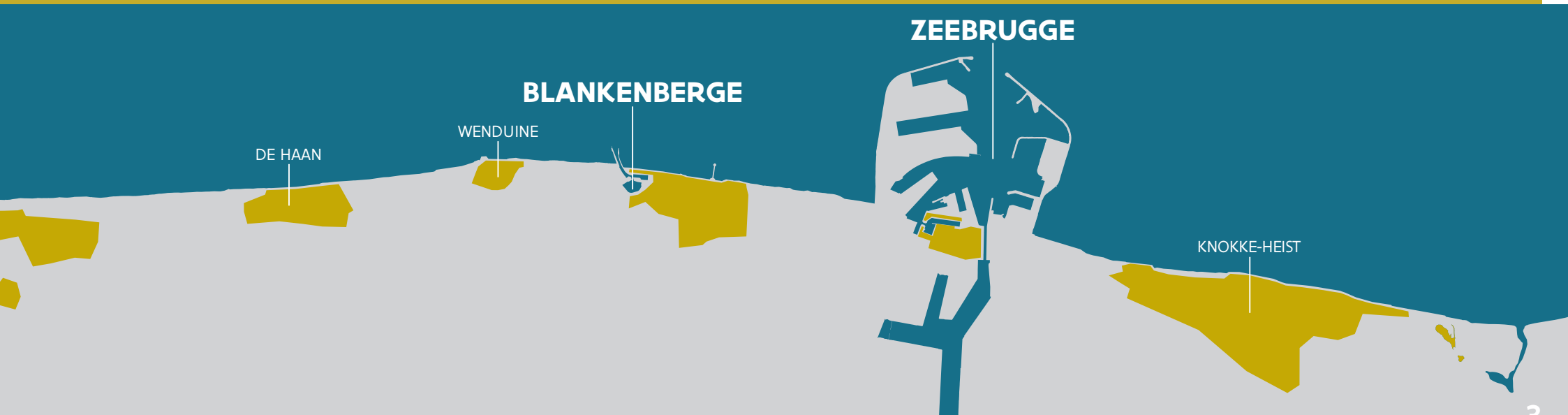
Ook zeehengelaars, zee-scouts, wandelaars en fietsers komen op en langs het water aan hun trekken. Het zijn bovendien knooppunten van watersport en watergebonden vrijetijdsbesteding.

De jachthavens hebben niet enkel een hoge toeristisch-recreatieve waarde.
Ook economisch zijn ze van groot belang voor de regio's.
Ze geven immers een uitgesproken meerwaarde aan de omliggende badplaatsen.

Afdeling KUST van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) bouwt en onderhoudt in Zeebrugge, Blankenberge, Oostende en Nieuwpoort de nodige voorzieningen voor een degelijk gebruik en comfortabele uitbating van de vier jachthavens.
Hiervoor realiseert afdeling KUST dokken en houdt deze op diepte. Ze trekt kaaimuren en glooiingen op, voorziet in de basisinfrastructuur voor het aanmeren, legt scheepshellingen, steigers en trappen aan en onderhoudt staketsels en wandel- en fietswegen.

Daarnaast organiseert het agentschap MDK ook de exploitatie.
Diversie lokale watersportclubs, met wie afdeling KUST een langdurige concessieovereenkomst afsluit, staan garant voor kwalitatief hoogstaande en milieuvriendelijke uitbating. Ze zorgen voor optimaal comfort voor alle gebruikers.

Bescherming tegen overstroming

Vandaag zijn de kusthavens de meest kritieke punten om te overstromen in geval van zware stormvloed.

Net als in de economische havens van Zeebrugge en Oostende kan in de jachthavens overstroming via de dokken optreden. Kades kunnen lager zijn dan de waterstand op zee, stormgolven kunnen overslaan of de stabiliteit van stuwen en sluizen in gevaar brengen.

Met de uitvoering van het Masterplan Kustveiligheid werkt afdeling KUST in elke haven aan beschermingsmaatregelen zoals het verhogen en versterken van dijken en kaaien, het plaatsen van stormmuren rond de haven of het bouwen van een stormvloedkering in de haventoeegang.

Bij de uitvoering van de maatregelen streeft afdeling KUST naar een vlotte integratie van de constructies in de bestaande omgeving.

Om de architecturale en recreatieve meerwaarde te benadrukken, participeren de stads- en gemeentebesturen in de projecten

Op die manier is de beveiliging tegen stormvloed gegarandeerd, maar wordt ook meteen het beeld in en rond de haven verfraaid.

Ontdek alle realisaties van de voorbije jaren in de kustjachthavens, de beschermingsmaatregelen die afdeling KUST neemt tegen stormweer en de investeringen voor de toekomst in deze rijk geïllustreerde brochure.

Toekomstplannen

Het verhaal over de vier kustjachthavens is nooit af. Naast de lopende en op korte termijn geplande projecten duiken steeds nieuwe uitdagingen op.

Jaarlijks investeert de Vlaamse overheid via afdeling KUST ruim 10 miljoen euro in de nieuwbouw, renovatie en het onderhoud van de infrastructuur in de kustjachthavens. Het komt zelden voor dat er in het havenlandschap niet gewerkt wordt: nieuwe buispalen heien, vernieuwen van scheepshellings, bekleden van oeverglooingen of het bouwen van steigers. Er is altijd wel beweging in de kustjachthavens.

Met de nodige aandacht wordt geluisterd naar de verzuchtingen van de mensen op het veld, de watersportverenigingen en de lokale overheden. Waar nodig en waar mogelijk wordt volgens de beschikbare budgetten met relevante acties geantwoord op hun vaak prangende vragen.

Bij de uitvoering van al haar opdrachten in de kustjachthavens blijft MDK de klemtoon leggen op duurzaamheid, kwaliteit en nog meer comfort voor alle gebruikers.

Samen met de verschillende watersportclubs blijft afdeling KUST zorgen voor een goede exploitatie. Nu en in de toekomst.

NIEUWPOORT

De eerste beperkte jachthavenontwikkeling ontstond al rond 1938 in de havengeul van Nieuwpoort. De Vlotkom werd een tijkom, nu bekend als de Kromme Hoek. Vanaf 1969 werd infrastructuur voorzien op de rechteroever en rond 1980 is het jachtdok Novus Portus gebouwd.

Langs de havengeul, van Nieuwpoort-Bad tot Nieuwpoort-Stad, is een houten promenade met wandel- en fietsweg gerealiseerd. Net als in Oostende kan je ook in Nieuwpoort de vaargeul oversteken met het veer. Recent zijn de glooiingen van het schiereiland Krommehoek gerenoveerd.

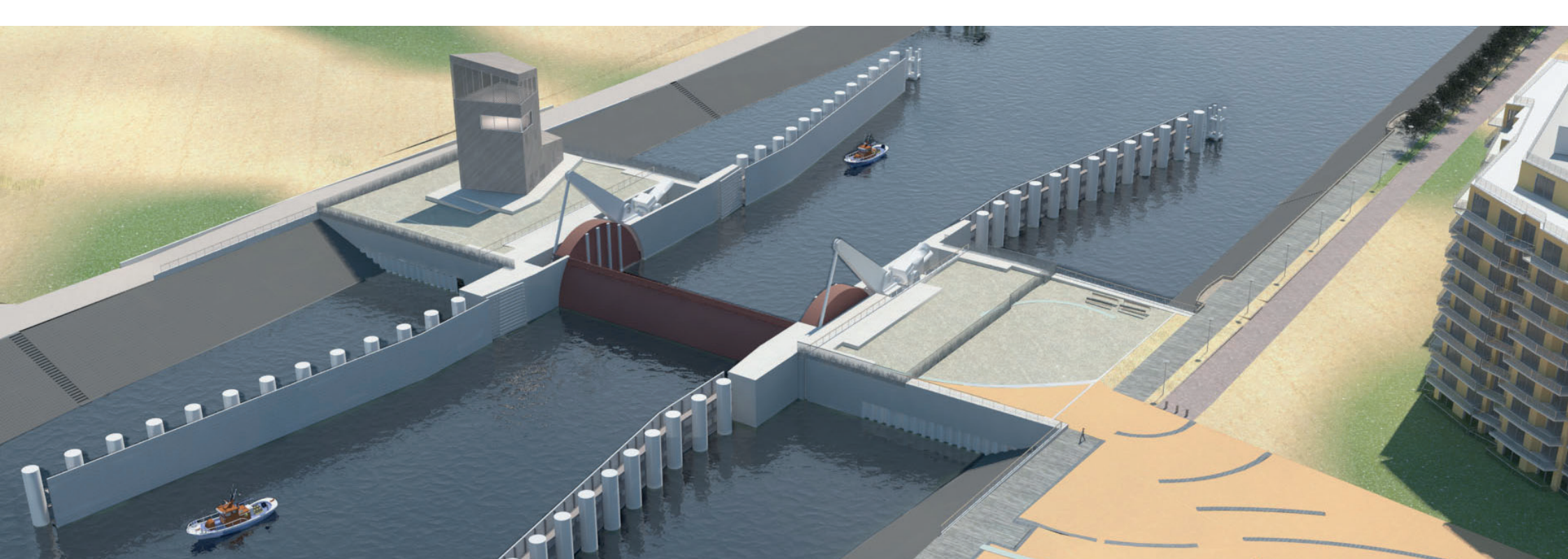
In het dok van K.Y.C.N. is een nieuwe kaai gebouwd. Alle buispalen zijn vervangen in de Buitenhaven. De steigers en toegangen in Novus Portus werden vervangen door hoogwaardige infrastructuur waardoor de beschikbare oppervlakte maximaal benut kan worden.

Bescherming tegen overstroming

In het voorjaar van 2018 startte afdeling KUST in de havengeul, op de monding van de IJzer, met de bouw van een stormvloedkering. Deze ingreep is noodzakelijk om Nieuwpoort en het hinterland te beschermen tegen hoge waterstanden en zware stormen. De haveningang vormt immers een belangrijke zwakke schakel in onze kustlijn.

De beweegbare stormvloedkering is een horizontale schuif met een doorvaartbreedte van 38 meter. De constructie bestaat uit een beweegbare stalen kering die om een horizontale as draait, verzonken in een betonnen drempel op de bodem van de IJzer. De stalen kering roteert tussen twee gietstalen ronde assen die verankerd zijn in twee betonnen landhoofden. Bij een voorspelde stormvloed wordt de stalen kering 90 graden naar boven gedraaid zodat als het ware een muur opgetrokken wordt. In functie van onderhoud kan de kering ook naar 180 graden geroteerd worden.

Bijkomende omloopriolen in de landhoofden zorgen voor betere vaarcondities in de omgeving van de stormvloedkering. Het bedieningsgebouw voor het aansturen van de kering wordt op het landhoofd aan de rechteroever geïntegreerd.

Toekomstplannen

Na de vernieuwing van de steigers in Novus Portus worden ook de oude Jachthaven KYCN en de buitenhaven VVW in de toekomst voorzien van nieuwe basisinfrastructuur.

In Nieuwpoort blijft een tekort aan ligplaatsen. Het project Rechteroever Nieuwpoort biedt voor dit probleem een oplossing. Een privaat consortium bouwt met een projectvoorstel voort op de eerste stappen naar uitbreiding van de jachthaven die in 2011 al werden gezet door een aantal publieke spelers. Het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK), de Provincie West-Vlaanderen en de stad Nieuwpoort startten toen een publiek partnerschap.

Er werd een beeldkwaliteitsplan opgemaakt waarin de verschillende functies die binnen het projectgebied mogelijk zijn, worden weergegeven.

Zo kan het nieuwe stadsdeel niet enkel ruimte bieden voor 500 extra ligplaatsen maar is er ook plaats voor 1000 wooneenheden, handel en horeca. Ook een aantal jachthavengebonden bedrijven moeten er een plaats krijgen.

Het private consortium streeft in haar voorstel dan ook naar deze bijkomende wooneenheden, horeca en infrastructuur voor recreatie. Daarnaast zullen ze zowel de private als de publieke jachthaveninfrastructuur voor het nieuwe dok op eigen kosten en risico realiseren.

Het consortium benadrukt dat de realisatie van deze infrastructuur cruciaal is om het project succesvol en rendabel te maken. Na de bouw van het nieuwe jachthavendok wordt dit dok en de openbare infrastructuur dan ook overgenomen en beheerd door afdeling KUST.

Ook de onderhoudsbaggerwerken zullen door de Vlaamse overheid uitgevoerd worden.

De ontsluiting van het projectgebied zal uitgevoerd worden door afdeling KUST van het agentschap MDK.

Enerzijds zal er een aansluiting op de kustbaan (N34) zijn, met een nieuwe centrale toegang.

Anderzijds zal een fietsers- en voetgangersbrug het nieuwe stadsdeel verbinden met Nieuwpoort-stad. Dit vormt een cruciale verbinding met het Kaaiplein en het historische centrum van Nieuwpoort. De publieke partners (MDK, Provincie West-Vlaanderen en stad Nieuwpoort) zullen deze brug gezamenlijk realiseren.

1

**K.Y.C.N.
Koninklijke Yacht Club Nieuwpoort**

Krommehoek 1
8620 Nieuwpoort
Telefoon +32 (0)58 23 44 13
info@kycn.be
www.kycn.be

2

**V.Y.
Vlaamse Yachthaven Nieuwpoort**

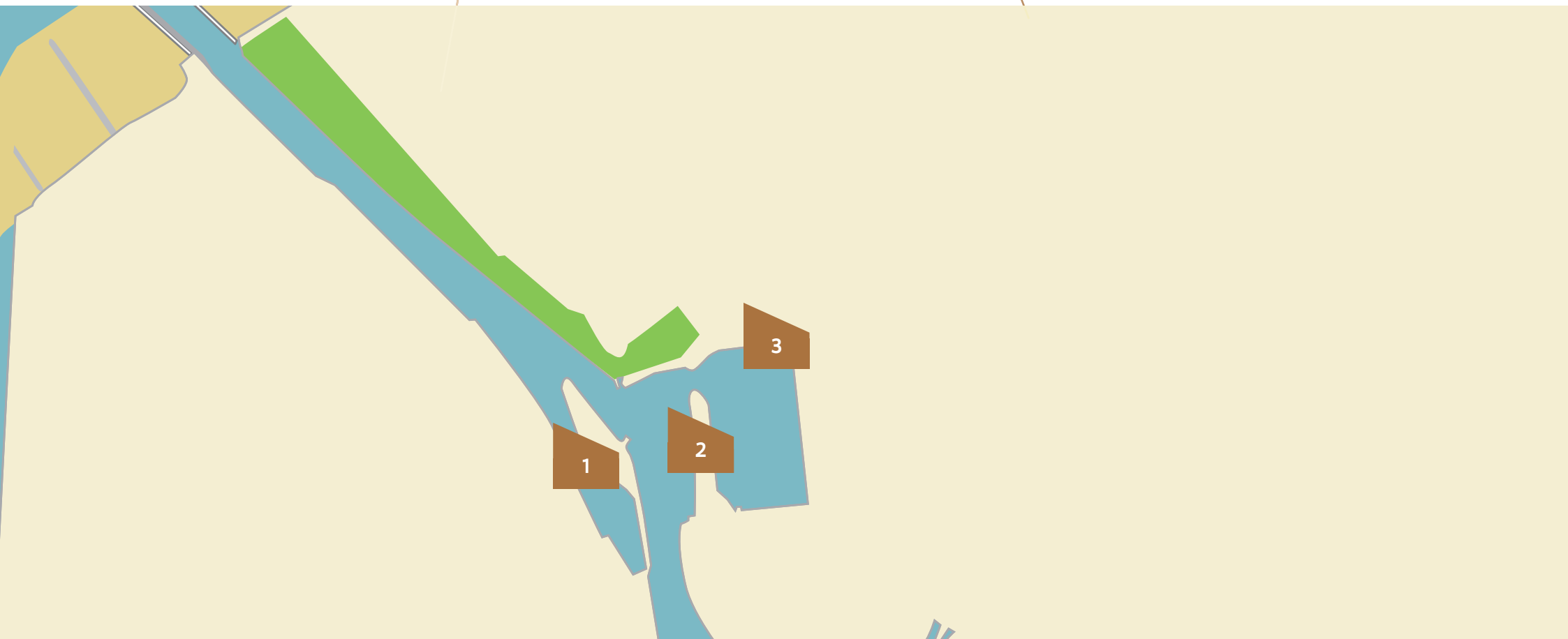
Watersportlaan 11
8620 Nieuwpoort
Telefoon +32 (0)58 23 52 32
info@vynieuwpoort.be
www.vynieuwpoort.be

3

**WSKLum
Watersportkring van de Luchtmacht**

Halve Maanstraat 2/B
8620 Nieuwpoort
Telefoon +32 (0)58 23 36 41
info@wsklum.be
www.wsklum.be
VHF kanaal 72 Air Force Yachtclub

Jachtclubs Nieuwpoort

In Nieuwpoort zijn er drie jachtclubs gehuisvest in:

- de Oude Jachthaven
- de jachtdokken Kromme Hoek en Novus Portus
- de buitenhaven

OOSTENDE

In Oostende zijn de oude stadsdokken uitgerust als jachthaven in het hart van de stad. De Mercatorsluis voorziet de toegang. In het Montgomerydok is langs de Visserskaai ruimte vrijgemaakt voor jachthavenuitbating en het bouwen van de nodige basisvoorzieningen. Nieuwe vlottende steigers maken een herinrichting van de beschikbare ruimte mogelijk. Bij de R.Y.C.O. wordt gewerkt onder en rondom het clubgebouw. De glooiing en de omgeving rond het clubhuis worden vernieuwd en er komt een nieuwe slipway. Dit kon slechts uitgevoerd worden na het stabiliseren van de fundering van het geklasseerde clubhuis via micropalen. Ook werden nieuwe steigers geplaatst voor de onderhoudsvaartuigen van de windmolenparken.

Aan de Visserijsluis zijn de zeewaartse ebbedeuren vervangen in het kader van structureel onderhoud. De veeroverzet langs de Visserskaai naar Oostende Oosteroever is niet meer weg te denken uit de haven. De aanlegsteiger verzekert de toegankelijkheid voor elke wandelaar en fietser. Tussen het Aquarium en de Vistrap zijn nieuwe steigers gelegd waar de beroepsvisserij en een vaartuig voor toeristische rondvaarten kunnen afmeren.

Bescherming tegen overstroming

Op de Oosteroever van de haven in Oostende beschermt een stormmuur op de kaaien het achterland tegen stormvloed.

Om Oostende en het achterland volledig te beschermen moet deze beschermingslijn rond de volledige haven nog gesloten worden.

De Visserijsluis zal op termijn moeten aangepast worden om golfcondities tijdens stormen de baas te kunnen. Ook worden de nodige maatregelen in de achterhaven (Zone Spuikom en Sas Slijkens) bestudeerd, hier zal een nieuwe stormstuw een oplossing bieden.

Voor de zone van het station tot en met het Montgomerydok worden nieuwe golfsimulaties uitgevoerd om de mogelijke maatregelen te bepalen. Voor de verbinding tussen het Montgomerydok en het Zeeheldenplein werd een stormmuur ontworpen, de uitvoering is voorzien vanaf eind 2019.

1

**R.Y.CO.
Royal Yacht Club Oostende**

Dokter Eduard Moreauxlaan 2
8400 Oostende
Havenmeester +32 (0)477 67 63 91
secretariaat@ryco.be
www.ryco.be

2

**R.N.S.Y.C.
Royal North Sea Yacht Club**

Montgomerykaai 1
8400 Oostende
Telefoon +32 (0)59 43 06 94
Havenmeester +32 (0)474 68 82 78
info@rnsyc.be | simon@rnsyc.be
www.rnsyc.be

3

Mercator Marina

Sir Winston Churchillkaai 1
8400 Oostende
Telefoon +32 (0)59 70 57 62
info@mercatormarina.be
www.mercatormarina.be

2

3

1

Jachtclubs Oostende

In Oostende zijn de oude stadsdokken uitgerust als jachthaven in het hart van de stad. Het Montgomerydok, de Mercatordokken en de Voorhaven zijn de thuisbasis voor drie jachtclubs.

BLANKENBERGE

De jachthaven in Blankenberge is een samenvoeging van de visserijdokken, die in 1954 een nieuwe bestemming kregen, en de verlaten Spuikom, die vanaf 1985 tot jachtdok werd omgebouwd.

In de jongste decennia is de Spuisluis aangepakt, zijn de meeste oorspronkelijke kaaimuren vernieuwd en is de ambachtelijke zone rond de Oesterput volledig heraangelegd. Om de beschikbare oppervlakte maximaal te benutten en de exploitatie te optimaliseren werd de indeling van de haven bijgestuurd.

De renovatie van het geklasseerde houten Oosterstaketsel vormt de kers op de taart. Op de zuidelijke oever van de oude haven is de 100 jaar oude glooiing bijna volledig vernieuwd. Hierbij is niet alleen rekening gehouden met de maatregelen tegen stormvloed, maar ook met de toekomstplannen voor mogelijke verdieping van het dok.

Bescherming tegen overstroming

De jachthaven van Blankenberge was tot voor kort één van de zwakke schakels langs onze kust. Om de stad en het hinterland te beschermen tegen overstromingen vanuit zee, startten afdeling KUST en stad Blankenberge in september 2016 met de bouw van een stormmuur rond de haven.

Naast het verhogen van de kustveiligheid ging er ook veel aandacht naar de functionele meerwaarde.

De stormmuur werd rond om rond volledig geïntegreerd in de omgeving.

Op sommige plaatsen werden zitbanken en windschermen aangebracht. Door de aanplanting van streekeigen kustplanten is het duingevoel van west naar oost in de stad gebracht.

Ondertussen is van de gelegenheid gebruikt gemaakt om een wandeltraject rond de haven aan te leggen. Dit mooie pad vormt een verbinding naar het Westerstaketsel omheen de ganze jachthaven en wordt intussen druk gebruikt door wandelaars, fietsers en lopers.

De Barcadère en de uitwateringsconstructie van de Blankenbergse vaart vormen momenteel nog de enigste hiaten in de zeewering Gordel van Blankenberge.

Deze zones worden momenteel bestudeerd en in de nabije toekomst aangepakt. Na het vrijmaken van delen van de jachthaven voor de uitvoering van deze werken, worden nieuwe buispalen en vlottende steigers in de oude Vissershaven geplaatst zodat de volledige zone opgefrist is en de totale hinder gereduceerd wordt.

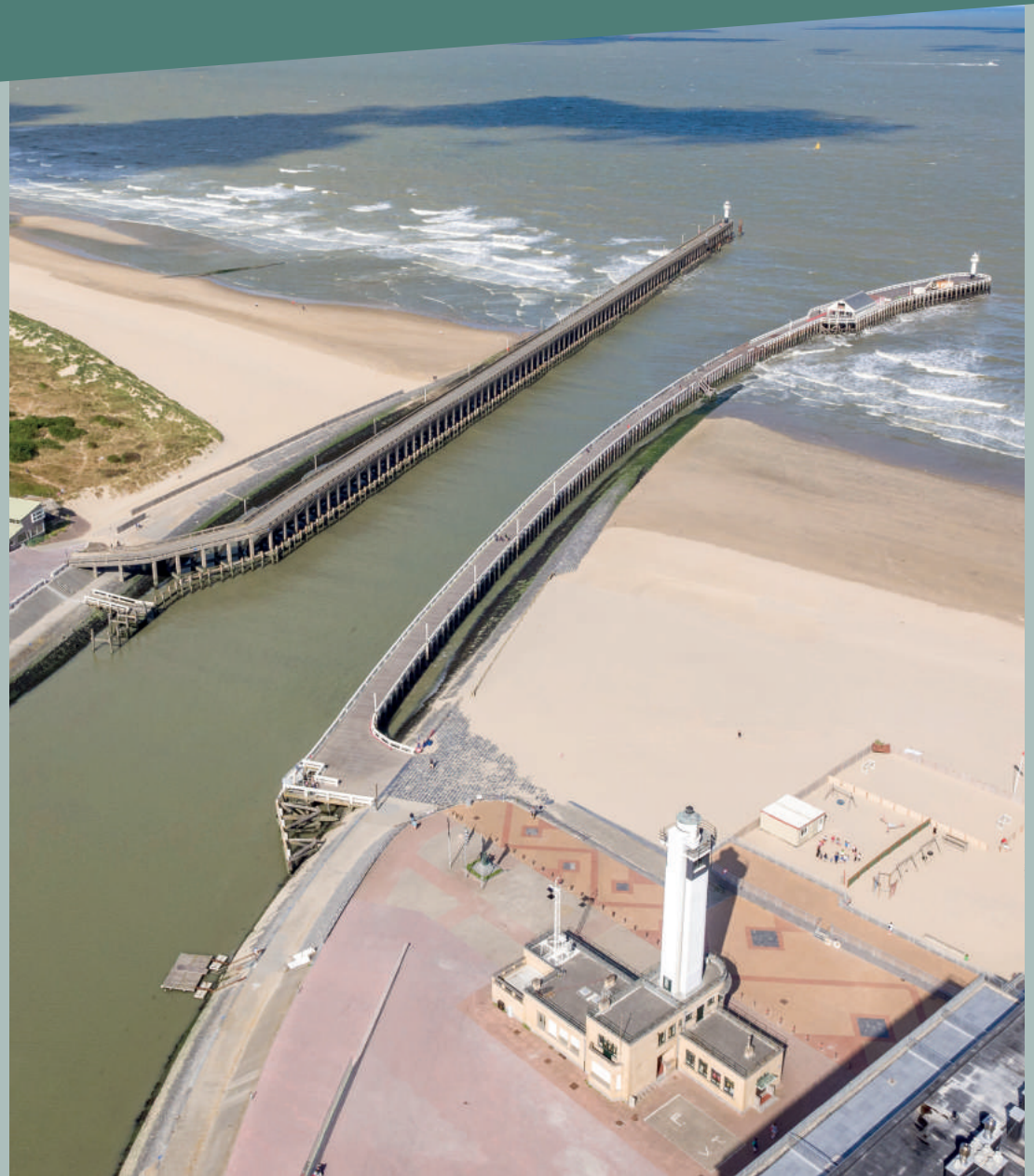
Toekomstplannen

In Blankenberge blijven we kampen met de verzanding van de havengeul die vaak midden in het vaarseizoen het in- en uitvaren hindert en telkens dure baggerwerken met zich meebrengt.

Afdeling KUST startte in 2017 een studie om een oplossing te vinden voor deze verzanding samen met de erosieproblematiek op het strand van Wenduine.

Een nieuwe hogere Westdam in Blankenberge en één of meerdere strandhoofden in Wenduine is als beste oplossing uit deze studie naar voor gekomen. Het ontwerp wordt momenteel samen met de belanghebbenden verder verfijnd zodat optimaal rekening gehouden wordt met het strandgebruik, de natuurwaarde van de duinen en het strand, de toegankelijkheid van de jachthaven en interactie met het bestaande betonnen staketsel op de Westdam.

Ondertussen is ook gestart met het technisch ontwerp van de dam en de strandhoofden, met de voorbereidende grondonderzoeken en de vergunningsfase. De uitvoering start ten vroegste in het najaar van 2019.

1

R.S.Y.B
Royal Scarphout Yacht Club Blankenberge

Havenplein 1
 8370 Blankenberge
 Telefoon +32 (0)50 41 14 20
 Havenmeester +32 (0)476 97 16 92
info@scarphout.be
www.scarphout.be

2

V.N.Z.
De Vrije Noordzeezeilers

De Smet de Naeyerlaan 1
 8370 Blankenberge
 Havenmeester +32 (0)497 56 55 65
vnzblankenberge@gmail.com
havenmeestervnz@gmail.com
www.vnzblankenberge.be

3

V.V.W.
Vlaamse Vereniging voor Watersport Blankenberge

Wensuinse Steenweg 1
 8370 Blankenberge
 Telefoon +32 (0)50 41 75 36
 Havenmeester +32 (0)495 52 75 36
havenmeester@vwwblankenberge.be
www.vwwblankenberge.be

Jachtclubs Blankenberge

In de jachthaven van Blankenberge zijn drie jachtclubs gevestigd in:

- de oude Getijdenhaven
- de voormalige Spuikom
- de uitbreiding van de Spuikom

ZEEBRUGGE

In Zeebrugge bevindt de jachthaven zich in de vroegere visserijdokken, nabij het centrum van Zeebrugge en dus in de voorhaven. Rond de eeuwwisseling werd het Prins Albertdok verlengd en de volledige omgeving van de Rederskaai gerenoveerd.

De meest recente werken in Zeebrugge waren de zuidelijke uitbreiding van het Tijdok, waar de kielbank is uitgebroken, en de bouw van de steigers voor de jachtclub B.Z.Y.C.. Deze jachtclub heeft hier sinds 2015 haar vaste stek, naast de clubs R.B.S.C en Westhinder Marina.

Om de inrichting van de jachthaven te kunnen optimaliseren werd de vervallen Jacques Brel-steiger afgebroken. In de plaats kwam een nieuwe steiger voor de B.Z.Y.C en een opstapsteiger voor havenrondvaarten. Ook werd langs de Omookaai de kaaimuur vernieuwd en werd een slipway gebouwd. Het ontwerp van deze constructies houdt al rekening met de toekomstige uitbreiding van de activiteiten.

Bescherming tegen overstroming

Ter hoogte van de jachthaven en aansluitend op de sluizen zullen maatregelen genomen worden om wateroverlast via de jachthavens bij stormvloeden vanuit zee te vermijden. Het ontwerp hiervan verloopt in samenwerking met stad Brugge.

De afweging van de te nemen maatregelen in de jachthaven houdt uiteraard rekening met de komst van de nieuwe zeesluis. De directe impact van de nieuwe zeesluis op de jachthaven wordt momenteel onderzocht. De overstromingsmaatregelen zullen zoveel mogelijk geïntegreerd worden in de omgeving, waardoor de jachthaven een extra maatschappelijke meerwaarde zal krijgen.

Toekomstplannen

Aan de zuidelijke zijde van de jachthaven staan er nog werken op stapel. Om de diepgang te vergroten wordt er gebaggerd, zodat deze zone efficiënt als werkzone kan gebruikt worden.

1

R.B.S.C.
Royal Belgian Sailing Club

Rederskaai 1
 8380 Zeebrugge
 Telefoon +32 (0)50 54 49 03
havenmeester@rbsc.be
www.rbsc.be

2

Westhinder Marina

Rederskaai 52
 8380 Zeebrugge
 Telefoon +32 (0)50 81 53 40
info@westhindermarina.be
www.westhindermarina.be

3

B.Z.Y.C.
Brugse Zeil- en Yachtclub

Tijdokstraat 19
 8380 Zeebrugge
 Telefoon +32 (0)50 73 47 38
info@bzyc.be
www.bzyc.be

2

1

3

Jachtclubs Zeebrugge

Zeebrugge telt drie jachtclubs.

Deze bevinden zich in:

- het Tijdok
- het Albert I-dok

DEPOTNUMMER

D/2018/3241/252

LAY-OUT

Katty Cyfers

UITGEGEVEN

Oktober 2018

REDACTIE

Afdeling KUST

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dr. ir. Nathalie Balcaen
Administrateur-generaal
Agentschap MDK
Koning Albert II-laan 20/5
1000 Brussel

WEBSITE

www.afdelingkust.be

Overname van gegevens uit deze uitgave is alleen toegestaan mits volledige bronvermelding: MDK - afdeling KUST